

LearNet

Marin Malina 2A6

Universitatea A.I.Cuza Iasi, Facultatea de Informatica
`malina.marin@info.uaic.ro`

Abstract. Proiectul constă în realizarea unei aplicații client-server care să ajute la învățarea principalelor noțiuni de Rețele de Calculatoare.

Keywords: client-server · TCP · protocol.

1 Introducere

Proiectul LearNet presupune crearea unei aplicații de tip server/client care să ajute la asimilarea cunoștințelor referitoare la Rețelele de Calculatoare. Acest lucru va putea fi posibil după o autentificare sau înregistrare efectuată cu succes. Utilizatorii vor avea posibilitatea de a-și alege capitolul despre care doresc să afle informații sau de a căuta o serie de cuvinte cu scopul de a găsi capitolul/capitolele la care se află informațiile, urmând, eventual, ca acesta să adauge în mod public un mesaj/o întrebare după ce citește lecția respectivă. Conversațiile vor fi, evident, clasificate în funcție de numărul capitolului la care se află utilizatorul. Orice utilizator va putea vedea seria de mesaje postate de către alți utilizatori în cadrul unei anumite lecții. În plus, o parte din utilizatori vor putea fi grupați într-o listă de prieteni.

Am ales acest proiect deoarece cred că, la nivel înalt, ar putea fi dezvoltate aplicații similare care să faciliteze ajutorul între elevi/studenți/persoane care doresc să aprofundeze cunoștințe din diferite domenii, aplicabilitatea lui fiind relevantă și în contextul actual. Dezvoltată astfel, o aplicație de tipul LearNet ar putea reprezenta o anexă a unui plan de învățământ, un ajutor spre reconversia profesională sau o facilități ingenioasă oferită în cadrul unor cursuri susținute online (studenții fiind la distanță, internaționali etc), beneficiarii având posibilitatea de a socializa, de a cunoaște persoane cu aceleași arii de interes sau chiar de a găsi parteneri potriviți pentru realizarea unor proiecte.

2 Tehnologii utilizate

2.1 TCP

Intrucât scopul utilizatorului este acela de a acumula informații care trebuie să fie corecte și, în același timp, de a furniza/solicita informații suplimentare sau de a urmări discuții clasificate pe capitole (acțiuni ce necesită ordine și rigoare, fiind vorba despre anumite cereri-comenzi ale clientului care presupun un răspuns

clar), este nevoie de o rețea care ar putea supraviețui în orice condiții, astfel ca protocolul de comunicație ales este TCP.

TCP este un protocol orientat-conexiune ce se bazează pe calitatea serviciilor și pe siguranța trimiterii tuturor informațiilor într-o ordine bine stabilită. Conexiunile se identifică prin perechi reprezentate de adresa IP: Port. TCP asigură și retransmiterea în cazul în care se pierd anumite pachete, cu ajutorul numerelor de secvență. (referință (1))

Am ales TCP deoarece:

- nu ne putem permite ca baza de date să fie încărcată cu informații gresite

- oferă încredere, datele nu se vor pierde deoarece sunt implementate mecanisme de control al erorilor, asigură livrarea în ordine a pachetelor

- controlează congestia (nu se va injecta un nou pachet în rețea până când un pachet mai vechi nu o paraseste) și fluxul - folosind fereastra glisantă (dacă se pierde vreun pachet / dacă se pierde confirmarea primirii unui pachet)

Cu toate că protocolul UDP ar avea ca avantaje : viteză foarte mare de transfer, nu ar fi avantajos să fie utilizat în acest context deoarece acest protocol nu implementează un sistem de confirmare a primirii pachetelor, de prevenire a trimiterii de duplicate, proiectul ales necesitând toate aceste lucruri. Astfel, va fi sacrificată viteză mare de transfer pentru a asigura parcursul sigur al utilizatorului în cadrul aplicației, acesta din urmă dorind ca atât materia de parcurs, cât și discuțiile cu alți utilizatori să fie corecte. (referință (1))

2.2 SQLite

Datele despre utilizatori, discuții (inclusiv cele aparute cât timp utilizatorul a fost offline), lecții, relații de prietenie vor fi stocate de către server într-o bază de date relațională. Aceasta va fi interogată de fiecare dată când clientul realizează o cerere de acest gen.

SQLite este o mică bibliotecă C care implementează un motor de baze de date SQL încapsulat și nu necesită configurare. O bază de date întreagă este stocată într-un singur fișier. Sursele sunt în domeniul public, SQLite poate fi folosit pentru orice scop.

Voi utiliza biblioteca SQLite pentru a gestiona baza de date, motivele fiind:

- faptul că este mai ușor și intuitiv de lucrat cu SQLite

- faptul că SQLite oferă o rapiditate sporită comparativ cu alte tipuri de baze de date, (datele fiind stocate într-un fișier) De exemplu, bazele de date client-server necesită un server

- simplu de a fi încapsulat într-un program mai mare, așa cum este LearNet

Pentru SQLite, referinta(6)

2.3 Qt

În ceea ce privește interfața grafică, am ales QT. Qt este un sistem ce cuprinde o bibliotecă cu elemente de control(widgets), folosit în special pentru crearea de programe cu interfața grafică. Pentru comunicarea între obiecte, în cadrul QT sunt folosite "signals and slots". Acest mecanism este de fapt o caracteristică principală a Qt și o alternativă a tehnicii callback(un callback este un pointer la o funcție). Pentru a avea răspunsuri dinamice la input-ul dat de user, este nevoie de o comunicare clară între elementele unei interfețe grafice, iar acest lucru este simplificat mult cu paradigma "signals and slots". Am ales QT datorită ușurinței cu care se poate realiza o interfață complexă, stilului intuitiv, dar și datorită numărului mare de resurse disponibile (documentație realizată excelent).

Pentru Qt, referința (5).

2.4 Threads

Cât despre concurența conexiunilor client-server, am ales să folosesc thread-uri. Create mai rapid, împartind memorie cu procesul ce le-a creat, consumând mai puține resurse, thread-urile ar fi cea mai bună opțiune în cazul acestui proiect. În mod evident, utilizarea fork-ului nu ar fi adus atât de multe avantaje, cel mai mare atu al thread-urilor fiind eficiența. În cadrul fork-urilor se copiază toată memoria aparținând procesului părinte, lucru care durează și, mai mult, consumă resurse. Referința (1)

3 Arhitectura aplicației

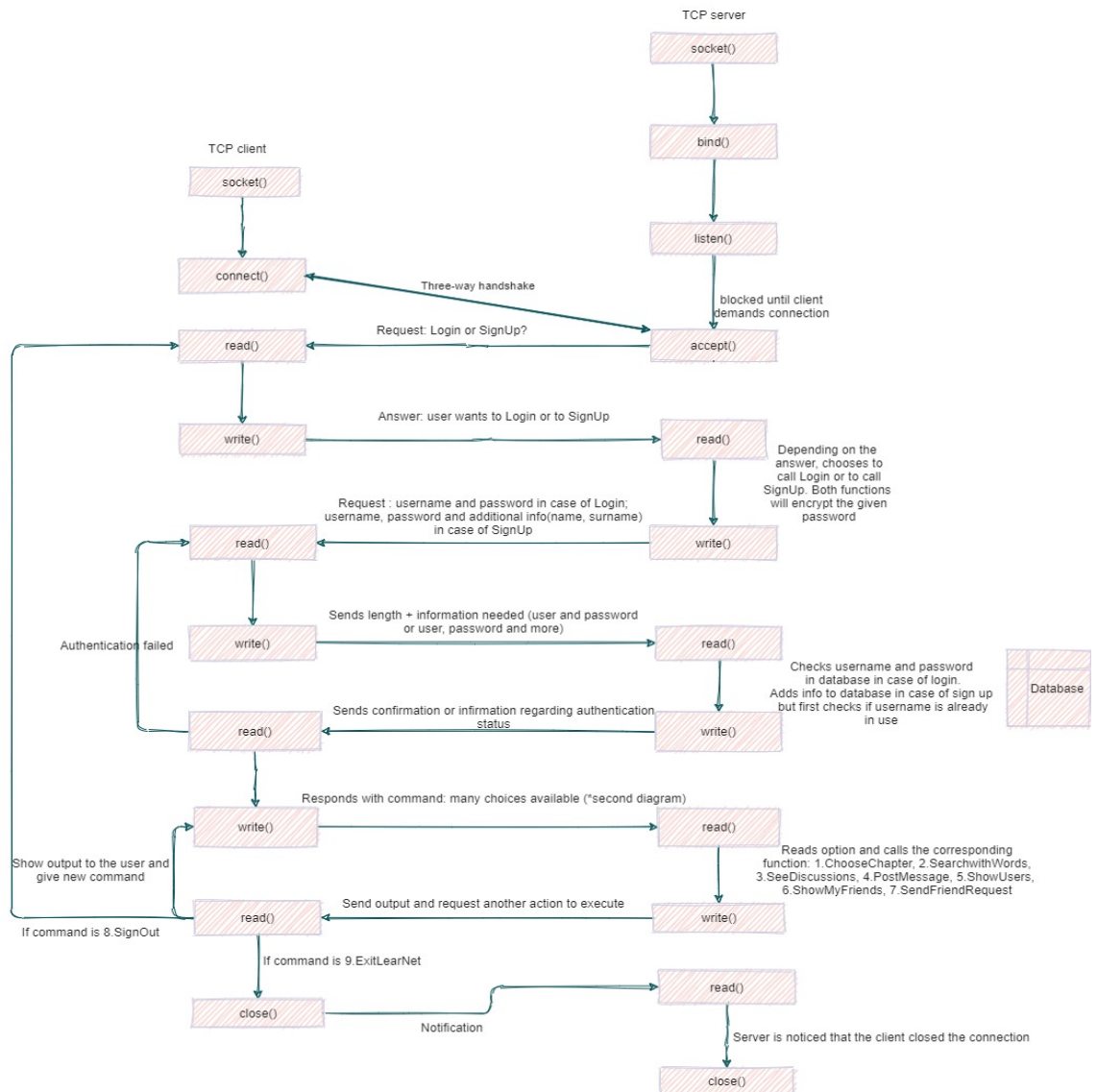

Fig. 1. Diagrama aplicatiei detaliata

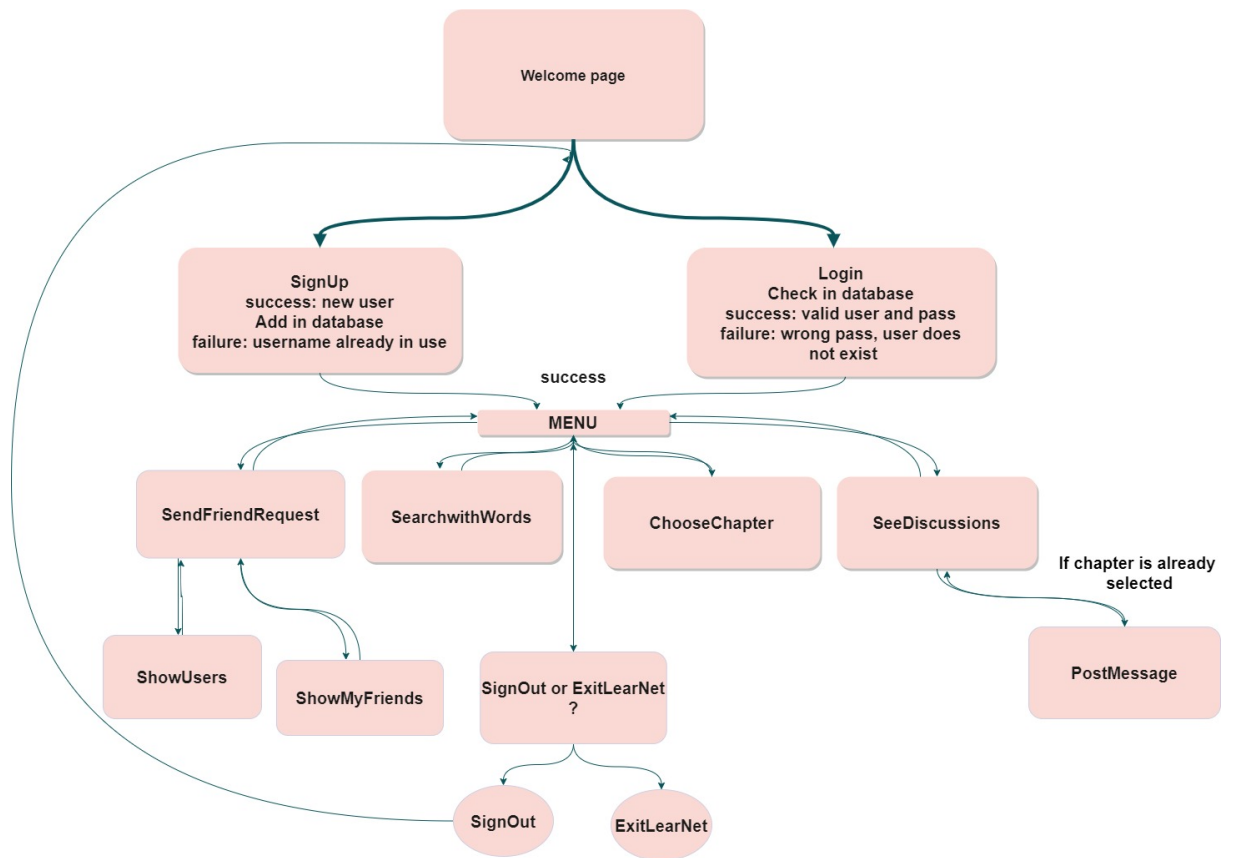

Fig. 2. Diagrama aplicatiei detaliata - functii

3.1 Conceptele implicate

Protocolul cuprinde o serie de comenzi, relatia server-client bazandu-se pe urmatoarele aspecte: clientul va trimite cereri reprezentand numarul optiunii alese sau un text(de exemplu cand doreste sa posteze un mesaj), serverul primeste numarul si astfel il va recunoaste drept una din functiile pe care trebuie sa le apeleze sau primeste textul si il stocheaza in baza de date, urmand sa execute actiuni in acest sens. Pe parcurs, in functie de optiunile alese, clientului i se vor afisa diverse ferestre care arata optiunile cu care mai poate continua din acel punct(si, evident, un buton de exit).

In ceea ce priveste **serverul**, pentru fiecare client care se va conecta, se va crea un thread ce va servi clientul acceptat. Dupa realizarea conexiunii, thread-urile apeleaza pthread detach, incepand sa asculte posibilele mesaje primite de la clientii-utilizatori. Este apelata apoi functia de raspuns care are rolul de a

identifica si de a trata comenzile date de clienti. In primul rand, se doreste a se afla daca clientul vrea sa se logheze sau sa isi faca un cont nou. In functie de raspuns, se apeleaza Login sau SignUp. Daca totul a decurs bine si clientul s-a logat/inregistrat cu succes, se va deschide o noua fereastră - meniul. Este momentul ca serverul sa citeasca de la client optiunea aleasa si, pe langa altele, sa apeleze functia corespunzătoare optiunii. Acest lucru se poate face atat timp cat utilizatorul nu a decis sa inchida aplicatia LearNet. Serverul se va ocupa si cu accesul la baza de date.

Din motive de securitate, **clientul** nu va avea posibilitatea de a accesa baza de date, fiind nevoit sa comunice exclusiv cu serverul, triminand cereri/raspunsuri. Mentionam ca intotdeauna va exista un set de mesaje de confirmare atat din partea serverului, cat si din partea clientului.

Clientul va implementa o interfata grafica atractiva. Initial se va afisa pagina de start a aplicatiei: WELCOME PAGE. Pentru a merge mai departe, clientul va trebui sa apese pe unicul buton prezent pe pagina, "Start". In continuare, se va deschide o fereastră si clientul va avea posibilitatea de a se inregistra sau de a se loga in contul sau, daca are unul: LOGIN/SIGN UP. In cazul SIGN UP, clientul va trebui sa introduca anumite informatii: nume, prenume, username, parola, informatii ce vor fi adaugate in baza de date, parola fiind criptata cu ajutorul unei functii. Daca clientul introduce un username care exista deja in baza de date, se va afisa un mesaj de eroare corespunzator. Altfel, putem continua. In cazul LOGIN, daca nu exista conflicte in baza de date si totul decurge normal, clientul se poate loga cu un username si o parola. In cazul in care, dupa criptare, parola nu corespunde cu cea din baza de date, se va afisa un mesaj corespunzator. Daca userul si parola sunt valide, putem continua. In caz de succes, se va deschide o noua fereastră, meniul, cu urmatoarele functionalitati:

-**ChooseChapter**, ce va permite tastarea unui numar, corespunzator capitolului dorit, urmand ca userul sa apese un buton de "Search". In caz de succes, se va deschide o fereastră ce contine textul aferent capitolului.

-**SearchwithWords**, ce va permite introducerea unui cuvant/unor cuvinte, urmand ca userul sa apese un buton de "Search". In caz de succes, se va deschide o fereastră unde vor fi afisate capitolele unde s-a facut match.

-**SendFriendRequest**, unde se va deschide o fereastră in care userul va putea sa-si vada lista de prieteni: **ShowMyFriends** sau sa vada lista tuturor userilor: **ShowUsers**. Userul va putea trimite o cerere de prietenie unui alt user care nu se afla deja in lista lui de prieteni.

-**SeeDiscussions**, ce va permite vizualizarea mesajelor postate de alti utilizatori in legatura cu un capitol anume. Daca a selectat un capitol, clientul va putea trimite mesaje la randul sau: **PostMessage**. Astfel, se face clasificarea mesajelor.

-**SignOut or ExitLearNet**, unde userul va putea alege sa se deconecteze: **Sign Out** sau sa inchida aplicatia: **ExitLearNet**

Baza de date va contine tabele pentru:

- utilizatori: username, password(encrypted), prenume, nume
- prietenii: user1, user2
- discutii: capitol, username, post
- cursuri: capitol, text

In cadrul **Qt**, o tehnica ce va fi utilizata in cadrul proiectului cu siguranta va fi modal approach. Acest approach presupune blocarea oricarei actiuni in cadrul ferestrelor deschise, cu exceptia celei curente. Cand o fereastră de tip modal este deschisa, userul trebuie sa termine mai intai interactiunea cu aceasta fereastră si sa o inchida, abia apoi va putea accesa orice alta fereastră din aplicatie. Un alt concept ce va fi utilizat este cel mentionat anterior, signals and slots. Acest mecanism ne asigura ca, daca vom conecta un signal la un slot, slot-ul va fi apelat cu parametrii signal-ului la momentul potrivit.

4 Detalii de implementare

```
void SearchWithWords(struct thData tdL){

    //citim de la client ce a tastat in bara de search + lungimea
    int length;
    int recv_length = read(tdL.cl, &length, sizeof(int));
    if(recv_length <= 0){
        qDebug()<<"Server: NU am putut citi de la client lungimea textului de cautat la Search with Words\n";
    }
    char* text_to_find = (char*) malloc(50);
    int recv_text_to_find = read(tdL.cl, text_to_find, length);
    if(recv_text_to_find <= 0){
        qDebug()<<"Server: NU am putut citi de la client textul de cautat la Search with Words\n";
    }
    text_to_find[length] = '\0';

    printf("%s\n",text_to_find);
    int count = 0; //numarul de capitole in care apare textul ce s-a cautat
    int numar_aparitii;

    int ch[11], vect[12], x = 0;

    QSqlQuery interogare;
    interogare.prepare("SELECT(LENGTH(text) - LENGTH(REPLACE(text, ?, ''))) / LENGTH(?) as aparitii from cursuri");
    interogare.bindValue(0, text_to_find);
    interogare.bindValue(1, text_to_find);
    interogare.exec();
    while(interogare.next()){
        numar_aparitii = interogare.value(0).toInt();
        ch[x] = numar_aparitii;
        printf("%d\n", numar_aparitii);
        if(numar_aparitii > 0)
        {
            vect[count] = x;
            count++;
        }
        x++;
    }
}
```

```

int send_nr_cap = write(tdl.cl, &count, sizeof(int));
if(send_nr_cap <= 0){
    qDebug()<<"Server: NU am putut trimite la client numarul de capitole in care apare textul cautat la Search with Words\n";
}

    qDebug()<<"Server: Am putut trimite la client numarul de capitole in care apare textul cautat la Search with Words\n";

    for(int j= 0; j < count; j++) {

        int cap = vect[j] + 1;
        int send_capitol = write(tdl.cl, &cap, sizeof(int));
        if(send_capitol <= 0){
            qDebug()<<"Server: NU am putut trimite la client numarul capitolului la Search with Words\n";
        }
        printf("Server loop capitol %d\n", cap);

        qDebug()<<"Server: Am putut trimite la client numarul capitolului la Search with Words\n";
        int send_nr_ap = write(tdl.cl, &ch[vect[j]], sizeof(int));
        if(send_nr_ap <= 0){
            qDebug()<<"Server: NU am putut trimite la client numarul aparitiilor pentru capitol la Search with Words\n";
        }

        printf("Server loop numar aparitii %d\n", ch[vect[j]]);
        qDebug()<<"Server: Am putut trimite la client numarul aparitiilor pentru capitol la Search with Words\n";
    }
}
}

```



```

int send_friend_request(struct thData tdL){
    QSqlQuery interogare, interogare2;
    int answer = 0;
    char* username = (char*) malloc(40);
    int lg_username;
    int user_lg;
    char* username_gen = (char*) malloc(40);

    int send_user_lg = read(tdL.cl, &user_lg, sizeof(int));
    if(send_user_lg <= 0){
        qDebug()<<"Server: nu am primit lungimea username ului \n";
    }

    int send_user = read(tdL.cl, username_gen, user_lg);
    if(send_user <= 0){
        qDebug()<<"Server: nu am primit username ul\n";
    }
    username_gen[user_lg] = '\0';
    int read_lg = read(tdL.cl, &lg_username, sizeof (int));
    if(read_lg <= 0){
        printf("Thread %d\n",tdL.idThread);
        perror("Server: eroare, nu am putut citi de la client lungimea username-ului pentru friend_request\n");
    }
    fflush(stdout);
    int read_user = read(tdL.cl, username, lg_username);
    if(read_user <= 0){
        printf("Thread %d\n",tdL.idThread);
        perror("Server: eroare, nu am putut citi de la client username-ul pentru friend_request\n");
    }
    username[lg_username] = '\0';
    fflush(stdout);
    if(!strcmp(username, username_gen)){
        answer = -1; //cazul in care clientul si-a scris propriul username
        int send_answer = write(tdL.cl, &answer, sizeof (int));
        if(send_answer <= 0){
            printf("Thread %d\n",tdL.idThread);
            perror("Server: eroare, nu am putut trimite la client raspunsul: -1 - same username as yours pentru friend_request\n");
        }
    }
    return answer;
}

```

```

}
else //username-ul tastat de client este diferit de al lui
{
    interogare.prepare("select username from utilizatori where username = ?");
    interogare.bindValue(0, username);
    interogare.exec();
    if(interogare.first()){ //cazul in care am gasit username-ul tastat de client in tabela generala cu utilizatori
        QSqlQuery check_duplicate;
        check_duplicate.prepare("select * from prietenii where user1 = ? and user2 = ?");
        check_duplicate.bindValue(0, username_gen);
        check_duplicate.bindValue(1, username);
        check_duplicate.exec();
        if(check_duplicate.first()){ //cazul in care am gasit deja cererea in tabel
            answer = -5;
            interogare2.prepare("select * from prietenii where user1 = ? and user2 = ?"); //verif daca exista si invers
            interogare2.bindValue(0, username);
            interogare2.bindValue(1, username_gen);
            interogare2.exec();
            if(interogare2.first()){
                answer = -10;
            }
        }
        int send_answer = write(tdl.cl, &answer, sizeof(int));
        if(send_answer <= 0){
            printf("Thread %d\n", tdl.idThread);
            perror("Server: eroare, nu am putut trimite la client raspunsul: -5/-10 - you have already sent a friend request to th");
        }
        return answer;
    }
    else //nu am gasit cererea in tabel, dar prietenul cerut exista
    {
        answer = 1;
        QSqlQuery insert;
        insert.prepare("insert into prietenii values (?, ?)");
        insert.bindValue(0, username_gen);
        insert.bindValue(1, username);
        insert.exec();
        int send_answer = write(tdl.cl, &answer, sizeof(int));
        if(send_answer <= 0){
            printf("Thread %d\n", tdl.idThread);
            perror("Server: eroare, nu am putut trimite la client raspunsul: am inserat in tabela de prietenii\n");
        }
    }
}

```

```

    }
    return answer;
}
}
else //user inexistent
{
    answer = 0;
    //nu am gasit textul tastat de user in lista de usernames
    int send_err = write(tdl.cl, &answer, sizeof(int));
    if(send_err <= 0){
        perror("Server: eroare, nu am putut trimite la client raspunsul 0: wrong username\n");
    }

    return answer;
}
}
return answer;
}
}

```

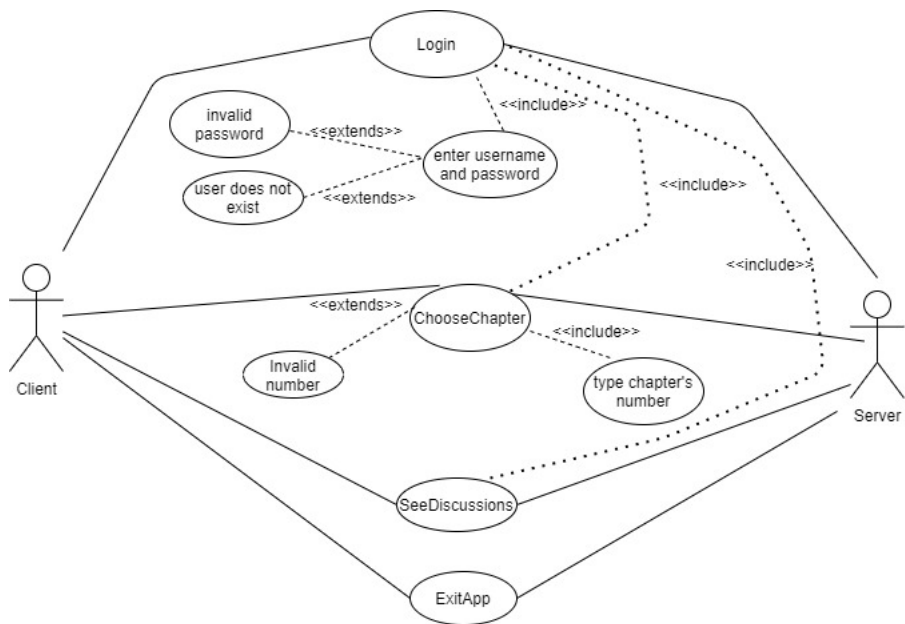

Fig. 3. Sunny day use case 1

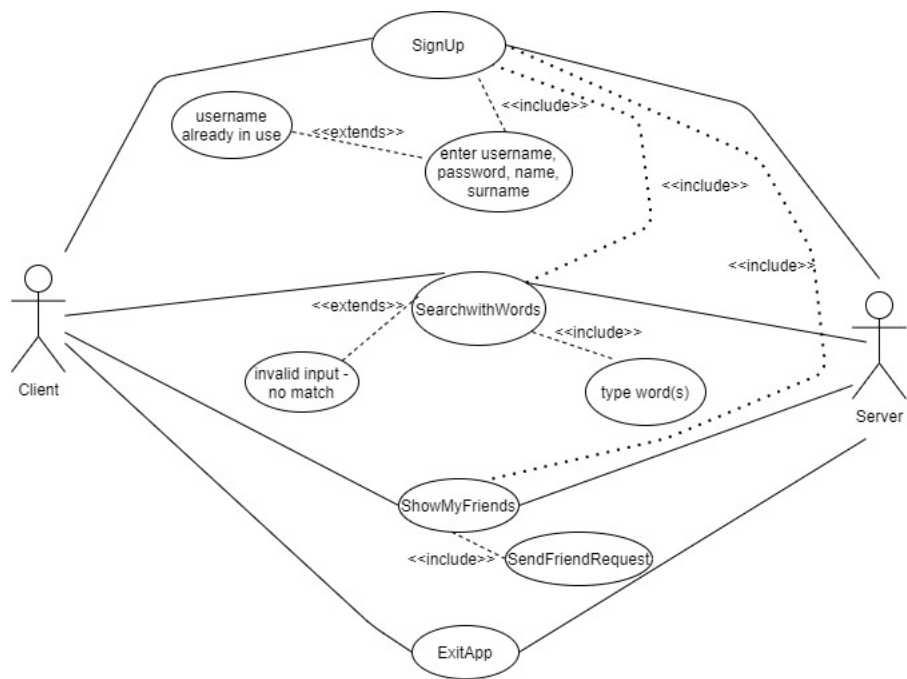

Fig. 4. Sunny day use case 2

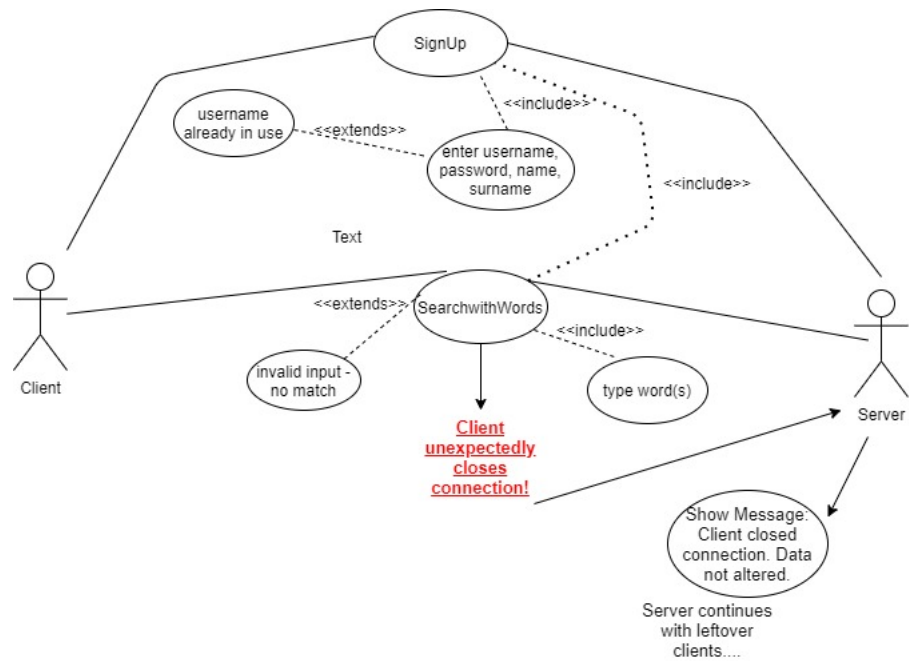

Fig. 5. Rainy day use case 1

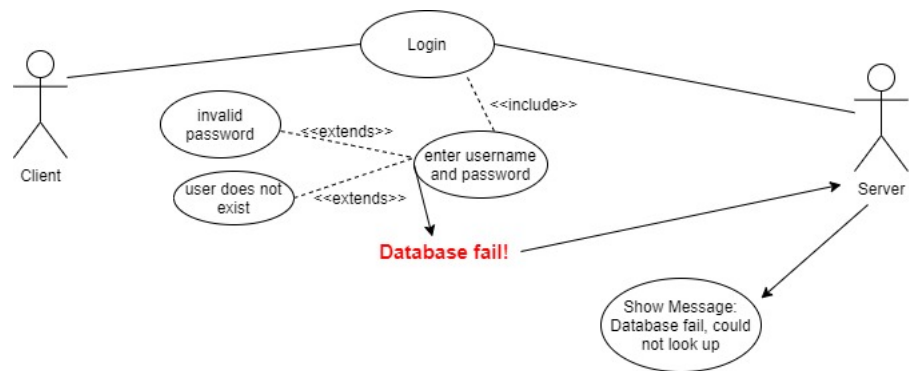

Fig. 6. Rainy day use case 2

5 Concluzii

Proiectul ar putea fi imbunatatit daca s-ar adauga urmatoarele functionalitati:

- functie de resetare a parolei, in caz ca userul doreste sa o schimbe
- adaugarea unor teste de verificare a cunostintelor in cadrul fiecarui capitol (de exemplu grila, userul putand vedea ulterior ce raspunsuri erau bune), adaugarea unor nivele pentru fiecare user, se va face update la nivel in functie de numarul de raspunsuri corecte date, fiecare utilizator va avea un profil unde va fi afisat acest nivel
- posibilitatea de a trimite un mesaj privat unui utilizator (doar daca este prieten cu el, de exemplu)
- posibilitatea unui user de a-si sterge un mesaj postat public

References

- (1)<https://profs.info.uaic.ro/computernetworks/cursullaboratorul.php>
- (2)<https://doc.qt.io/qt-5/sql-connecting.html>
- (3)<https://profs.info.uaic.ro/computernetworks/files/NetEx/S12/ServerConcThread/servTcpConcTh2.c>
- (4)<https://profs.info.uaic.ro/computernetworks/files/NetEx/S12/ServerConcThread/cliTcpNr.c>
- (5)<https://doc.qt.io/>
- (6)<https://sqlite.org/docs.html>
- (7)<https://stackoverflow.com/questions/2523765/qstring-to-char-conversion>
- (8)<https://doc.qt.io/qt-5/qsquery.html>
- (9)<https://www.youtube.com/watch?v=EkjaiDsiM-Q&list=PLS1QulWo1RIZiBcTr5urECberTITj7gjA>
- (10)<https://stackoverflow.com/questions/53172385/qsquery-prepare-and-bindvalue-not-working>